مکث

«هشیلان» جان داد

دیروز در همین صفحه و همین ستون گفتیم که بوی دلچسبی از پاییز امسال به مشام نمی‌رسد و باید منتظر پاییزی عجیب و متفاوت با هوایی گرم و بارش‌هایی اندک بود. بوی این پاییز تلخ گرچه هنوز به مشام من و شما نرسیده اما طبیعت آن را با تمام وجود استشمام کرده و جرعه‌جرعه آن را بلعیده و بازپس می‌دهد، نشان به آن نشان تالاب‌هایی که یکی‌یکی بر طبل خشکی و نابودی کامل‌شان نواخته می‌شود و از دور و نزدیک به گوش می‌رسد. این صدا دیروز از تالاب هشیلان از کرمانشاه پرآب و سرسبز به گوش ما رسید. از زیستگاه لک‌لک‌ها و پرندگان مهاجر؛ از دیار تاریخ، از سرزمین فرهاد کوهکن و شیرین عاشق‌پیشه. و این خبر تلخ را معاون محیط طبیعی و تنوع زیستی محیط‌زیست استان کرمانشاه به اطلاع ما رساند و گفت: تالاب ۴۵۰ هکتاری هشیلان این استان که یکی از منحصربه‌فردترین تالاب‌های غرب ایران به‌شمار می‌رود به‌طور کامل خشک شده است.

فرشاد فتاحی به قابلیت‌های زیستی و منظر زیست‌بومی این تالاب ارزشمند اشاره کرد و افزود: هرچند خشکسالی و کاهش بارندگی‌ها در خشک شدن این تالاب بی‌تاثیر نیست ولی یکی از مهم‌ترین دلایل خشک شدن این تالاب، مدیریت نامناسب منابع آبی به‌ویژه در بحث چاه‌های غیرمجاز است.

به گفته وی، کاهش بارندگی‌ها و از سویی بهره‌برداری‌های بی‌رویه از منابع آبی رودخانه‌ها برای امور کشاورزی و چاه‌های مجاز و غیرمجاز در استان موجب تنش‌های آبی شدید در بیشتر مناطق استان به‌ویژه تالاب هشیلان، رودخانه‌ها و سراب‌های تامین‌کننده آب این تالاب ازجمله سراب نیلوفر شده است.

معاون محیط طبیعی و تنوع زیستی محیط‌زیست استان کرمانشاه تاکید کرد: میزان بارندگی سال زراعی گذشته از متوسط سالانه ۴۵۰ میلی‌متر به ۲۵۰ میلی‌متر کاهش یافت که این امر در خوشبینانه‌ترین شرایط می‌بایست بخشی از این تالاب را خشک کند ولی متاسفانه مصرف بی‌رویه و بی‌ضابطه آب در بخش کشاورزی، این تالاب را به‌طور کامل خشک کرده است.

قصه چاه‌های بی‌رویه‌ای که گلوی تالاب‌ها و دریاچه‌های ایران را گرفته، قصه تکراری تلخی است که از هر گوشه از کشور صدایش بلند است و متاسفانه هر بار همه مسئولان فقط به‌وجود آن اشاره می‌کنند بدون آن‌که برنامه و راهکاری برای برچیدن بساط آن داشته باشند.

در کرمانشاه هم طبق برخی آمارها حدود ۱۰ هزار چاه وجود دارد که نفس‌های تالاب‌ها ازجمله تالاب هشیلان را گرفته و به‌نظر می‌رسد مناسب‌ترین راه برای احیای تالاب‌ها، مدیریت منابع آب زیرزمینی و چاه‌های اطراف آنهاست که اگر انجام شود، آب سریع‌تر به تالاب برخواهد گشت.

تلخ‌تر این‌که هم اکنون در اراضی کشاورزی استان به‌ویژه اطراف این تالاب، کشت دوم و حتی سوم هم در کنار کشت محصولات پرآب بر ازجمله ذرت، چغندرقند، سیب‌زمینی و پیاز که عمدتا نیز به‌صورت سنتی صورت می‌گیرد لطمات جبران‌ناپذیری بر منابع آب زیرزمینی منطقه وارد ساخته است.

تالاب هشیلان یکی از زیباترین مناظر طبیعی دیدنی کرمانشاه بوده و به‌دلیل وجود گونه‌های گیاهی و جانوری متنوع در آن، یکی از مهم‌ترین اکوسیستم‌های آبی استان کرمانشاه به‌حساب می‌آید.

این تالاب با ۱۱۰ جزیره و برکه کوچک و بزرگ ۴۵۰ هکتار مساحت داشته و در یک منطقه شکار ممنوع واقع شده و یکی از منحصربه‌فردترین تالاب‌های ایران است.

خبر

متخصصان گردشگری کمک کنند

معاون گردشگری کشور گفت: از نظرات و پیشنهادهای متخصصان و ذی‌نفعان حوزه گردشگری در تدوین برنامه هفتم توسعه استقبال می‌کنیم. علی اصغر شالبافیان افزود: هفته گردشگری امسال را درحالی آغاز کردیم که سیاست‌های کلی برنامه هفتم توسعه ابلاغ و در بند ۱۷ آن به توسعه گردشگری تاکید شده است.

تاسیس هنرستان‌های گردشگری

یوسف نوری، وزیر آموزش و پرورش با اعلام آمادگی برای راه‌اندازی هنرستان‌های گردشگری با همکاری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی گفت: اگر دانش‌آموزان راهنمایان گردشگری شوند، خلاقیت و ابتکار در این صنعت شکل خواهد گرفت. صنعت گردشگری هنوز برای کودکان جا باز نکرده است.

برگزاری بزرگداشت حافظ در شیراز

غلامرضا خوش اقبال، معاون امور فرهنگی و رسانه فرهنگ و ارشاد اسلامی فارس با اشاره به برگزاری رویدادهای بزرگی همچون هفته بزرگداشت سعدی در اردیبهشت و بزرگداشت حافظ شیرازی در مهرماه گفت: این دو رویداد از مهم‌ترین وقایع فرهنگی و هنری محسوب می‌شود که گستره بین‌المللی دارد.

در هفته گردشگری بررسی کردیم

دردهای غم‌انگیز یک صنعت پولساز

فاطمه مرادزاده
گروه ایران

یکی از اتفاقات خوشایندی که در هفته گردشگری و در یکی از استان‌های کشورمان رخ داد و خبرش چند روز پیش رسانه‌ای شد، اجرای برنامه‌ای با عنوان «یک تور، یک کلاس» در سطح مدارس استان‌های کردستان بود. این برنامه باهدف آشنا کردن دانش آموزان با ظرفیت‌های گردشگری استان و با تمرکز بر آموزش فرهنگ گردشگری طراحی و اجرا شده‌است. شنیدن این خبر در لابه‌لای انبوه اخبار افتتاح پروژه و برنامه‌ریزی و وعده‌های رنگارنگ هفته گردشگری، خبری خوب و امیدوارکننده بود و بیانگر این‌که دست کم در برخی مناطق کشور، یکی از چالش‌های اساسی حوزه گردشگری و موانع توسعه این صنعت، شناسایی و برای رفع آن به صورت پایه‌ای اقدام شده‌است. آموزش یکی از ارکان اساسی توسعه صنعت گردشگری است؛ آموزشی که به گفته کارشناسان این حوزه باید کل خانواده گردشگری از مسئولان در بالاترین رده‌ها تا مردم عادی و جوامع محلی را شامل شود و متاسفانه جایش در کشور ما و صنعت گردشگری ایران بسیار خالی است. البته مشکل صنعت گردشگری کشور ما فقط آموزش نیست، بلکه این بیمار دردهای بسیاری دارد که تنش را روز به روز رنجورتر کرده و جانش را بی‌رمق‌تر و طبیبی حاذق نیاز است تا ابتدا این دردها را شناسایی و سپس درمان کند.

ایران ما یکی از بهترین کشورهای دنیا و به‌ویژه آسیا برای توسعه صنعت گردشگری است؛ چراکه به لحاظ تنوع و تعدد جاذبه‌های طبیعی، تاریخی، فرهنگی و مذهبی، نامش در میان ۱۰ کشور بالای فهرست کشورهای نمونه گردشگری نشسته و اقلیمی چهارفصل و آب و هوایی مطلوب دارد.

از این ظرفیت عظیم که می‌تواند به تنهایی چرخ‌های اقتصادی کشور را به حرکت دربیاورد و ما را از اقتصاد تک محصولی و وابستگی به نفت نجات دهد، تاکنون استفاده بهینه‌ای نشده که شاید دلیلش ناآگاهی از چالش‌های این حوزه و موانعی باشد که بدون برطرف کردن آنها، برنامه‌ریزی و اجرای طرح‌های رنگارنگ گردشگری، پیامد چندانی نداشته‌باشد، کمااین‌که تاکنون چنین بوده‌است. شاید مهم‌ترین دلیلش این باشد که این صنعت در کشورمان هنوز تکلیف خود را با بخش دولتی و خصوصی تعیین نکرده، طوری که نه در بخش دولتی و حکومتی با نگاه جدی و زیربنایی برای آن برنامه‌ریزی می‌شود و نه بخش خصوصی و مردمی می‌توانند با شرایط حاکم به آن متعهدانه ورود کنند.

محسن اسلامی قرائتی، مدیر موسسه فرهنگی آموزشی مهارت‌های گردشگری معتقد است، اگر در کشور ما به همان اندازه که به جهادسازندگی بها داده شد، به صنعت گردشگری هم بها داده می‌شد، این صنعت هم رشد می‌کرد و اکنون شرایط دیگری داشت؛ درحالی که متاسفانه به عنوان یک صنعت لوکس به گردشگری نگریسته و تصور شد که کار اصولی فقط رفتن به روستاها و حفر چاه و توسعه بی‌رویه کشاورزی است. حال آن‌که امروز بیشتر روستاهای ما با مشکل بی‌آبی و خشکی چاه‌ها و مزارع و باغات مواجه‌اند و بسیاری از آنها خالی از سکنه شده‌اند اما با وجود صنعت گردشگری، همه آنها می‌توانستند مشاغل جدید و درآمدهای خوبی دریافت کرده و روستا و موطن خود را ترک نکنند.

اسلامی اما در گفت‌وگو با جام‌جم ریشه همه مشکلات گردشگری داخلی ما را در دولتی بودن این صنعت می‌داند که به رکن اصلی گردشگری یعنی آموزش، وقعی ننهاده و نمی‌نهد.

او دخالت بیش از اندازه دولت، تغییر مداوم قوانین و مسئولان مرتبط، وجود مسئولان و کارشناسان غیرمتخصص و زیرساخت‌های نامناسب در حوزه حمل و نقل و اقامتگاه و ... را از موانع دیگر رشد گردشگری (داخلی و خارجی) عنوان کرده و می‌گوید: یکی از انگیزه‌های توسعه گردشگری داخلی توزیع ثروت و توسعه اقتصاد محلی است که با آموزش سفر گروهی درست و فرهنگ‌سازی امکان‌پذیر می‌شود؛ به عبارتی وقتی شما یک اتوبوس مسافر به منطقه گردشگری تنگه واشی می‌برید، آماده‌سازی خورد و خوراک این گروه، محل اقامت، هزینه حمل و نقل و سوغاتی که خریداری می‌شود، همه و همه با صرف هزینه‌هایی از سوی مسافران همراه است که نفعش به جامعه محلی و روستاها می‌رسد. اما همین مسافران باید درعین صرف هزینه، مراعات فرهنگ جامعه محلی را هم بکنند تا با غضب آنها و تابلو «ورود گردشگر ممنوع» مواجه نشوند. و خب همه اینها آموزش می‌خواهد که کار بخش دولتی است. به همین دلیل می‌گوییم مشکل اصلی ما خود بخش دولتی است؛ زیرا آنجا که باید دخالت اصولی و اساسی داشته‌باشد، جایش خالی است، در جایی که باید بستر و زیرساخت‌های حمل و نقل و ...را فراهم کند، جایش خالی است اما جایی که باید عقب کشیده و صحنه را به بخش خصوصی واگذار کند، با قوانین دست و پاگیر و دخالت‌های بی‌مورد، چوب لای چرخ این صنعت می‌گذارد.

وزارتخانه گردشگری باید همچون رهبر یک ارکستر با همه نهادها ارتباط خوبی برقرار کند

این فعال حوزه کارشناسی ادامه می‌دهد که سال‌ها کار در این حوزه و پست‌های مدیریتی در بخش‌های مختلف او و دیگر کارشناسان را به این علم رسانده که گردشگری ما به دلیل وجود جامعه سنتی و مذهبی نمی‌تواند مانند گردشگری آزاد در سایر نقاط دنیا باشد اما می‌تواند پذیرای بخش زیادی از علاقه‌مندان به فرهنگ و تاریخ باشد که عمدتا میانسال هم هستند و برای حضور در ایران به شرایط راحت اقامت و تردد و هزینه‌های معمول نیاز دارند. یا گردشگرانی که برای بخش درمان و سلامت وارد ایران می‌شوند و شمارشان هم کم نیست یا گردشگرانی که علاقه‌مند استفاده از جاذبه‌های درمانی مثل هزاران چشمه آب معدنی در ایران هستند و می‌توان با آماده‌سازی زیرساخت‌ها نه تنها این بخش بزرگ از گردشگران خارجی را جذب کرد، بلکه مردم خودمان را هم به استفاده از این جاذبه‌ها و سرمایه‌گذاری در آنها ترغیب کرد.

برای خواندن گزارش کامل کیوآرکد را اسکن کنید

حل سودوکو ۴۲۱۲

۸	۱	۳	۵	۷	۶	۲	۹	۴				۸	۳	۴	۷	۹	۶	۲	۵	۱
۶	۲	۵	۳	۴	۹	۱	۸	۷				۷	۱	۵	۲	۳	۸	۹	۶	۴
۴	۷	۹	۲	۱	۸	۶	۳	۵				۶	۲	۹	۵	۱	۴	۷	۸	۳
۱	۳	۴	۷	۲	۵	۸	۶	۹				۴	۸	۶	۹	۲	۳	۱	۷	۵
۹	۵	۲	۸	۶	۳	۴	۷	۱				۹	۵	۱	۶	۸	۷	۳	۴	۲
۷	۸	۶	۱	۹	۴	۳	۵	۲				۳	۷	۲	۴	۵	۱	۸	۹	۶
۵	۴	۷	۶	۸	۲	۹	۱	۳	۵	۸	۴	۲	۶	۷	۱	۴	۹	۵	۳	۸
۲	۶	۱	۹	۳	۷	۵	۴	۸	۲	۷	۶	۱	۹	۳	۸	۶	۵	۴	۲	۷
۳	۹	۸	۴	۵	۱	۷	۲	۶	۱	۳	۹	۵	۴	۸	۳	۷	۲	۶	۱	۹
						۲	۷	۹	۴	۶	۸	۳	۱	۵						
						۶	۳	۵	۷	۹	۱	۴	۸	۲						
						۴	۸	۱	۳	۵	۲	۹	۷	۶						
۳	۵	۴	۹	۷	۱	۸	۶	۲	۹	۴	۵	۷	۳	۱	۵	۹	۴	۸	۲	۶
۶	۲	۸	۵	۳	۴	۱	۹	۷	۶	۲	۳	۸	۵	۴	۶	۳	۲	۱	۹	۷
۹	۱	۷	۶	۲	۸	۳	۵	۴	۸	۱	۷	۶	۲	۹	۱	۷	۸	۴	۳	۵
۱	۸	۲	۳	۵	۶	۴	۷	۹				۳	۸	۲	۷	۶	۹	۵	۴	۱
۵	۹	۶	۱	۴	۷	۲	۳	۸				۴	۹	۵	۳	۸	۱	۶	۷	۲
۷	۴	۳	۸	۹	۲	۶	۱	۵				۱	۶	۷	۴	۲	۵	۳	۸	۹
۲	۳	۱	۷	۸	۵	۹	۴	۶				۹	۴	۶	۲	۵	۳	۷	۱	۸
۴	۶	۵	۲	۱	۹	۷	۸	۳				۲	۷	۳	۸	۱	۶	۹	۵	۴
۸	۷	۹	۴	۶	۳	۵	۲	۱				۵	۱	۸	۹	۴	۷	۲	۶	۳

برای حل جدول اعداد باید در هر مربع کوچك‌تر ۳ در ۳ هیچ عدد تکراری وجود نداشته باشد.
همچنین هیچ عددی در یك سطر یا ستون مربع بزرگ ۹ در ۹ تکرار نشده باشد.

سودوکو ۴۲۱۳

۵			۴		۶	۸		۲				۹			۶		۴	۷		۳
	۸	۱		۲			۶						۴	۳		۱			۵	
۴							۳					۲							۱	
۹								۱				۳								۱
	۴						۵						۹						۳	
۷								۶				۴								۸
	۵							۳					۷							۵
	۹			۱		۶	۷						۲			۳		۴	۷	
۸		۷	۳		۲			۵		۲		۸		۶	۴		۵			۲
									۲		۱									
								۶				۲								
									۷		۳									
۸			۱		۲	۳		۴		۵		۷			۵		۲	۳		۹
	۱	۴		۹			۶						۵	۳		۱			۲	
۷							۵					۶							۵	
۶								۹				۲								۶
	۷						۴						۷						۸	
۲								۵				۱								۴
	۲							۸					۲							۱
	۸			۶		۵	۱						۶			۹		۵	۷	
۵		۱	۴		۸			۶				۳		۹	۶		۷			۲

گزارش کوتاه

کشاورزان و پسته‌های کرمان دیگر نمی‌خندند

حوریه ملکی
گروه ایران

فصل برداشت هر محصول که از راه می‌رسد، هزاران مشکل و معضل و درد و رنج هم با خود می‌آورد. مهم نیست چه محصولی باشد و در کدام استان ایران؛ زیرا واژگانی مثل «دلال» و «خرابی بازار» و «مشخص نبودن قیمت‌ها» و «حمایت نشدن از طرف دولت» و «بی‌تفاوتی مسئولان امر» و... بارها و بارها تکرار می‌شوند و کسی نیست یک بار برای همیشه به این بازی خاتمه دهد. حالا فصل برداشت پسته کرمان شده، اما گویی قبل از آن، غم و اندوه و غصه‌های کشاورزان است که از راه رسیده است.

زعفران، پسته، زرشک و عناب از جمله محصولاتی است که جایگاهی ویژه در صادرات دارند و استان کرمان در این زمینه دارای اهمیتی ویژه است.

استانی که در کنار خشک و کم آب بودنش توانسته است با تولید محصولاتی ویژه در بسیاری از عرصه‌ها نام خود را جهانی کند.

با این شرایط، گویی به خاطر سوءمدیریت‌ها و بی‌توجهی نسبت به حمایت از کشاورزان، دیگر نمی‌توان روی تولیدات و صادرات محصولات کشاورزی استان حساب خاصی باز کرد. درست مثل پسته که کرمان پرچمدار تولید آن در کشور بود و با اتفاقات سال‌های اخیر شاید درست‌تر آن باشد که بگوییم، بود.

سرمای استخوان‌سوز کرمان

از ابتدای امسال اتفاقات و حوادث مترقبه و غیرمترقبه خسارات زیادی به کشاورزان کرمانی وارد کرد. با احتساب خسارت سیل‌های اخیر، کشاورزان این منطقه حدود ۱۲ هزار میلیارد تومان ضرر دیدند و تاسف‌بار این‌که با گذشت حدود دو ماه از سیل در کرمان، حتی برای لایروبی زمین‌های کشاورزی حرکتی صورت نگرفته است.

وقتی سرمای ابتدای سال، تن درختان پسته را لرزاند، کشاورزان بهتر از هر کس دیگری متوجه شدند چه بلایی بر سر محصولات‌شان آمده‌است. هم اکنون بسیاری از زمین‌های پسته کرمان در شهرستان‌های شمالی محصولی ندارند و همین باغ‌ها نیز در شهرستان‌های رفسنجان و انار زیر گل و لای هستند. در سیرجان، زرند، شهربابک، کرمان و راور نیز باغ‌ها دچار سرمازدگی شدید شده و نمی‌توان پسته‌ای روی درختان دید.

درد جایی است که بدانیم نزدیک به شش ماه از سرمازدگی باغات گذشته و با این‌که مردم هیچ منبع درآمدی ندارند، بیمه‌ها حتی یک ریال به کشاورزان پرداخت نکرده‌اند و حال و روز کشاورزانی که زمین‌ها را بیمه نکرده‌اند از همه بدتر است.

علت هم این است که در سال‌های گذشته و بعد از سرمازدگی‌ها، بیمه‌ها خسارت‌ها را با تأخیر و خیلی کم پرداخت کردند و به همین دلیل امسال، اکثرشان قید بیمه و واریز پول به جیب بیمه‌ها را زدند.

کسب و کارهایی که صدمه دیدند

مشکلات کشاورزان کرمانی به حدی رسیده که برای حل آنها باید اقدامی ملی انجام شود.

در خواستی که سرپرست فرمانداری رفسنجان هم اعلام کرده و با اشاره به حجم بالای خسارت‌ها می‌گوید: « ۸۰ هزار هکتار باغ پسته در رفسنجان وجود دارد و ۴۰۰ هزار نفر نیز به صورت مستقیم و غیر مستقیم در زمینه تولید پسته فعالیت دارند که در سال جاری با افت تولید شدید محصول مواجه شده‌اند.»

حسین رضایی با اشاره به این‌که ۱۰ هزار هکتار باغ در سیل خسارت دیده‌اند و بقیه محصول نیز در سرمازدگی از بین رفته‌است، می‌گوید: «خشکسالی در کنار سرمازدگی خسارت‌های زیادی به اقتصاد کشاورزی وارد کرده‌است.»

البته نماینده مردم کرمان در مجلس هم از خسارت به ۱۶۰ هزار هکتار باغ پسته خبر داده و می‌گوید: «کشاورزان وضعیت مناسبی ندارند و باید برای بازیابی باغ‌ها و ترمیم زیرساخت‌ها به خصوص در زمینه آبیاری، چاره‌اندیشی کرد.»

محمدرضا پور ابراهیمی معتقد است باید در کرمان فکری برای سرمازدگی شود؛ زیرا هرچند سال یک بار کل اقتصاد پسته کرمان دچار سرمازدگی می‌شود و کسب و کار بسیاری از مردم صدمه می‌بینند. وضعیت زمین‌های کشاورزان اضطراری است و باید گام‌های عملی برای رفع مشکل برداشته شود؛ چراکه ۱۲ هزار میلیارد تومان خسارت را کشاورزان نمی‌توانند جبران کنند.

وی امهال وام‌های کشاورزی و ارائه تسهیلات بلاعوض به کشاورزان را بخشی از اقداماتی دانست که می‌تواند موجب عبور از این بحران شود.

هم اکنون ۱۰ هزار هکتار از باغات کرمان زیر گل و لای هستند و با وجود درخواست‌های مکرر برای کمک به کشاورزان هنوز هیچ اقدامی صورت نگرفته‌است.

به هر حال در چنین شرایطی باید از تولید و کشاورزی حمایت شود، در حالی که در زمینه ارزآوری مشکلاتی وجود دارد پسته از جمله محصولات ارزآور غیرنفتی است که همچنان بازارهای زیادی را در اختیار دارد و نباید اجازه داد تولید در این زمینه دچار مشکل شود.